

GLASILO KATOLIŠKE AKCIJE ZA KAMNIŠKO IN MORAVŠKO DEKANIJO

NAŠ LIST IZDAJA MISIJONIŠČE V GROBLJAH, P. DOMZALE. — UREJUJE IN ZASTOPA IZDAJATELJA JOŽEF GODINA C. M. DOMZALE-GROBLJE. — TISKA MISIJONSKA TISKARNA, DOMZALE - GROBLJE. ZA TISKARNO JOŽE GODINA, GROBLJE. — IZHAJA MESEČNO. POSAMEZNA STEVILKA STANE 1 DIN, CELOLETNA NAROČNINA 12 DIN. INSERATI PO DOGOVORU. ROKOPISI SE REDNO NE VRAČAJO.

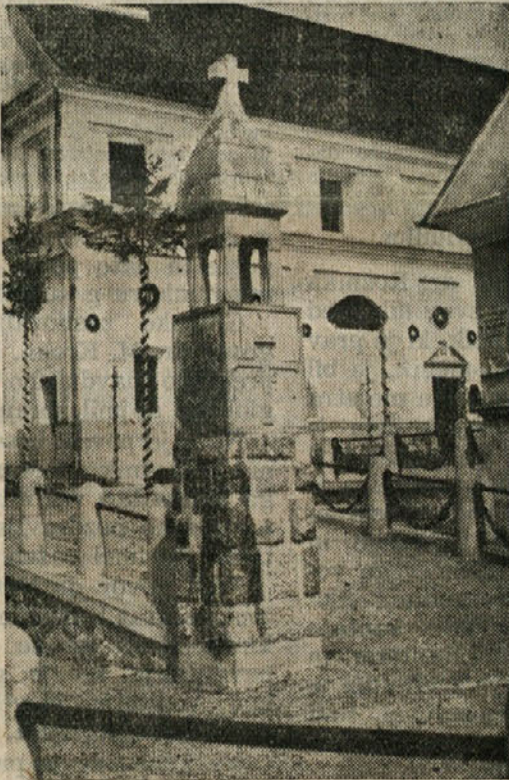
Slavnosti v Komendi

11. avgusta 1935

Slovensko ljudstvo je začelo prosteje dihati na svoji zemlji. Odprla so se zopet vrata njegovih prosvetnih hramov, ki so bila tako dolgo zaprta, in napočil je čas, ko se bo zopet začelo zbirati na mogočnih taborih, ki

ških planin, ki ne bi poslala svojih ljudi na ta tabor. Prišli so peš, na kolesih, na okrašenih vozovih, na avtobusih, da v mogočnem zboru ponovno izpričajo svojo krepko gorenjsko zavest in hotenje, ki ga je najlepše

mana, ki se je pripeljal iz Ljubljane v spremstvu podpredsednika Katoliške akcije vseuč. prof. dr. Fabjana. Do vhoda v faro mu je šla nasproti močna skupina fantov na okrašenih kolesih, ki so ga nato pospremili v vas.

Evharistični svetilnik.

Spomenik padlim vojakom.

so tako pomembni v njegovi rasti in splošni njegovi zgodovini.

Naša ponosna Gorenjska je prva, ki je začela vrsto ljudskih taborov, ki se bodo vršili po slovenski zemlji. V staroslavni Komendi, domovini Petra Pavla Glavarja, je bil mogočen zbor naših zavednih katoliških Gorenjcev. 7000 se jih je zbralo na poziv svojih mož-voditeljev. Prihiteli so iz bližnjih in daljnih vasi, iz vsega kamniškega kota, iz kranjske okolice, s Posavja, iz Črnega grabna, skratka, ni je bilo va. si od Ljubljanskega polja do Kamni-

označil jedernat napis na slavoloku v Komendi: »Katoliška prosveta vodi gorenjskega kmeta«.

Komenda se je na to veličastno slovesnost dostojno pripravila. Vsa se je ovila v zelenje in cvetje ter državne tribarvnice. Na vseh važnejših mestih so bili postavljeni slavoloki s pomembnimi napisi, pri vhodu v faro pa je bil postavljen krasen slavolok z napisom: Pozdravljen, naš nadškof!

Slavje se je pričelo ob 8 s sprejemom prevzv. škofa dr. Gregorja Rož-

Pred občinsko hišo v Komendi se je med tem že zbrala množica z domžalsko godbo, šolsko mladino, gasilci in narodnimi nošami. Škofa dr. Rožmana sta prisrčno pozdravila župan Komende in predsednik pripravljalnega odbora za slavje g. Štrcin. Množica je navdušeno vzklikala svojemu nadpastirju. Škofa je pozdravila še mala Štebetova Marica, nakar se je razvil spreved na prostor pred cerkvijo, kjer je bil na novem spomeniku padlim vojakom postavljen oltar. Prostor pred cerkvijo, ki je naravnost idealen

za take stvari, je bil izvirno okrašen z nizkimi mlaji, na katerih so bili nataktnjeni pravi gorenjski pušeljci.

Sv. maša in blagoslov spomenika padlim vojakom

Ob 9 je pristopil k oltarju škof dr. Rožman in imel na zbrano množico krasen nagovor. Porabil je pomenljiv napis na spomeniku padlim vojakom »Molimo za zdravo pamet« in v globoko zajetih izvajanjih podal stališče Cerkve do sovražstva in vojne. Njegov govor je ganil množico do solz. Nato je daroval sv. mašo, med katero je vsa množica pod vodstvom g. Ludvika Puša in s spremljevanjem domžalske godbe pela priljubljene ljudske cerkvene pesmi.

Nato je vladika dr. Rožman blagoslovil spomenik, posvečen žrtvam svetovne vojne iz kopenske fare. Po blagoslovitvi so domači pevci zapeli Adamičevo »Mir vam bodi«, nato pa vsa množica ob spremljevanju godbe večnolepo Prelovčev »Oj, Doberdob«.

Novi spomenik padlim vojakom kopenske fare je krasno delo, mojstrovina našega Plečnika. Stoji na prostoru pred cerkvijo in vodi do njega široko stopnišče. Na sredi je masiven steber, na katerem so vrezana imena padlih, ob kraju pa se dvigajo štirje vitki stebriči, ki nosijo ploščo, na kateri stoji velik zvon s križem na vrhu. Na plošči pa je napis: »Molimo za zdravo pamet«. Spomenik je v čast kopenskim faranom!

»Jeglič se pelje . . .«

Okrog 11, ko je bila dopoldanska slovesnost končana in se je množica začela razhajati, se je naenkrat kakor blisk razširil v njej glas: »Jeglič se pelje!« In res je nekaj trenutkov kasneje privozil v vas avtomobil, iz katerega je izstopil sivolas nadškof dr. Jeglič v spremstvu prof. Šolarja. Množica, ki se je v trenutku zgrnila okrog avtomobila, ga je navdušeno pozdravljala.

Popoldansko slavlje

Odmor med dopoldansko in popoldansko slovesnostjo je izpolnil koncert priznane domžalske godbe, ki ga je pod vodstvom svojega kapelnika g. Vinka Riedla priredila na prostornem dvorišču Mejačeve gostilne.

Popoldne je množica v drugič napolnila obširen prostor pred cerkvijo. Ob 2 je škof dr. G. Rožman opravil Lavretanske litanije Matere božje, pri katerih je množica s spremljevanjem godbe odpevala znane stadionske pesmi. Človeku se je ob tem ljudskem petju nehote vzbudil vtis, da doživlja v malem stadionske evharistične slovesnosti.

Govor dr. Mihe Kreka

Na taboru v Komendi 11. avg. 1935

Ko so se dopolnili dnevi, je Mati Marija nesla novorojenega Jezusa v Jeruzalem, da izpolni postavo.

Bil je v Jeruzalemu starček Simeon, ki je pričakoval tolažbe in sv. Duh je bil z njim. Razodeto mu je bilo od sv. Duha, da ne bo videl smrti, dokler ne bo videl Maziljenca Gospodovega. In prišel je po navdihnjenju v tempelj. Tam je vzel Jezusa v naročje, zahvalil Boga in rekel: »Zdaj so videlo moje oči Tvoje zveličanje, ki si ga pripravil pred obličjem narodov, luč v razsvetljenje poganov.«

Sveti starček je torej napolnjen s sv. Duhom imenoval našega Gospoda luč, ki nam je dana v razsvetljenje.

Ze iz prvih časov krščanstva je znano, da je cerkev na praznik tega dogodka Jezusovega življenja blagoslavljalna na slovesen način luči, sveče svojim vernim.

Tako še dandanes na ta dan prižigamo blagoslovljene luči.

Luč v zvezi s praznikom Marijinega očiščenja in Jezusovega darovanja naj bo pred vsem spoštljiva potrditev Simeonovih besed. Z lučjo v roki na viden način izpovedujemo, da priznavamo Jezusa in njegov nauk, za luč vodnico našega življenja. Z blagoslovljeno prižgano svečo prosimo, da bi nas napolnil sv. Duh s svojo milostjo, kakor je vodil starčka Simeona. Luč prižgemo v goreči prošnji, da bi ne umrli prej, dokler ne bi v celoti in popolnoma izpolnili volje božje, da nas bo Gospod mogel odpustiti v miru v svoje zveličanje.

Množica blagoslovljenih luči na Svečnico pa ima še prav poseben in za našo današnjo slovesnost važen pomen. Marija

Mati božja je šla ta dan izpolnit postavo. Opravila je obred očiščenja in darovala svojega sina Gospodu, ker je postava tako velevala.

Jasno je, da Mater božjo ta postava ni vezala. Ona najčistejša, očiščevanja ni rabila — njen sin, sin nebeškega Očeta, rojen od Boga kot luč od luči, ni mogel po obredu biti bolj posvečen Gospodu, kot je že bil po svoji božje-človeški naravi. To je Marija vedela iz angelovih besedi, to je vedela, ker je slej ko prej Devica ostala, to je vedela iz veličastnih korov angelov v Božični noči, to je vedela Ona pač mnogo bolj globoko in točno kot so čutili pastirji in modri, ki so prišli Njeno Dete po božje častit.

Pa je kljub temu šla in izpolnila postavo. Tam v templju Gospodovem stoji lik druge Eve, ki je človeškemu rodu obljubljen, da bo kači glavo strla prav s tem, da najpopolneje izpolnjuje postavo, prav v vsem izvrši voljo božjo. Kakor je Eva zapravila rajsko blaženost, ker postave ni držala, nam Marija spravo z Bogom pridobi, ker Njegovo postavo z najpopolnejšo natančnostjo izpolni, ker je vsa izključno le ubogljivo orodje v božji roki.

Marijini veri, Njeni ubogljivosti, Njenemu popolnemu izpolnjevanju postave prižigamo luč hvaležnosti.

Stotisoče in milijone sveč vsako leto gori na čast drugi Evi in nam ožarja njen zgled. To je zgled popolne vdanosti, zgled vestne izpolnitve dolžnosti, zgled brezpogojne službe Bogu, zgled točnega izpolnjevanja božje in cerkvene postave. Mati božja nas opominja, da je rešenje sveta in rešenje naše

Blagoslov evh. svetilnika

Po litanijah je škof dr. Rožman blagoslovil evharistični svetilnik pred cerkvijo. Tudi ta svetilnik, ki je prav za prav star rimski spomenik, je bil prenovljen po načrtih našega mojstra Jos. Plečnika. V zgornjem delu je montirana žarnica, ki bo svetila noč in dan. Pri blagoslovitvi svetilnika je domači pevski zbor pod vodstvom g. Puša dovršeno zapel tri pesmi, in sicer dva odlomka iz Tomčevega vokalnega oratorija »Odrešeniku sveta« ter odlomek iz Premrlove kantate »Križu povišanemu«. Litanijam in slovesnosti blagoslovitve svetilnika je z okna župnišča prisostvoval tudi nadškof dr. Jeglič, ki mu je množica radostno mahala z robcii.

Verski del tabora je bil s tem zaključen in množica se je razvrstila na spodnjem prostoru pred cerkvijo. Prostor je bil nabito poln. Gneča je bila zlasti pod obema ogromnima košatima lipama, ki sta sprejeli v svojo orjaško senco več tisoč ljudi. Mirne duše lahko trdimo, da je bilo na zborovanju okrog 7000 ljudi. Zborovanja se je poleg množice, ki je prihitela od blizu in daleč, udeležilo tudi mnogo odličnih članov Slovenskega katoliškega akademškega starešinstva, med drugimi tudi bivši narodni poslanec g. Smodej.

Zborovanje je začel ob 3 bivši narodni poslanec in župan Komende

g. Štrcin. Pozdravil je vse odlične goste in nato podal besedo sedanjemu ministru g. dr. Mihi Kreku.

Globoko zasnovani in utemeljeni govor dr. M. Kreka, ki ga je od časa prekinilo navdušeno odobravanje, je globoko dojmil zbrano množico.

Nato je povzel besedo bivši oblastni predsednik dr. Marko Natlačen, ki ga je množica več minut nepretrgano navdušeno pozdravljala. Dr. M. Natlačen je imel važen političen govor.

Tudi govor dr. Natlačena je množica večkrat z burnim aplavzom prekinila, zlasti pa se je utrgal vihar navdušenja, ko je govornik omenil ime voditelja slovenskega naroda dr. Antona Korošca.

Na koncu se je predsednik zborovanja g. J. Štrcin zahvalil vsem, ki so pripomogli, da je ta tabor gorenjskega ljudstva tako lepo uspel, in jih pozval, naj še naprej vztrajajo na začrtani poti.

Domžalska godba je zaigrala himno slovenskih fantov, ki jo je vsa množica spontano pela. Še dolgo nato so se orili po Komendi navdušeni kliči in vzkliki obema nadpastirjema ter voditelju slovenskega naroda dr. Korošču.

Tabor naših vrlih Gorenjcev je prekrasno uspel. Njegovi sadovi bodo vidni v bližnji bodočnosti. Prepričani smo, da bodo ti sadovi naši ožji in širši domovini v korist.

možno le, če izpolnimo vse, kar Bog ukaže. Sveče naj pritegnejo pogled na ta zgled naše Gospe in nam predočujejo, da moramo izgorevati v službi božji in izpolnitvi zapovedi. Vidni plameni, ki v svetlobi in toploti pretvarjajo vidno stvarnost v nevidno, naj nam predočujejo naš namen, da izgorevamo in se izrabljamo kot se je Marija izrabila, v sodelovanju z Jezusom pri Njegovem reševanju in odrešenju sveta.

Glejmo Marijin lik, lik druge Eve, božje dekle. Prav radi njene vestnosti v izpolnjevanju postave jo blagrujejo vsi rodovi zemlje in Gospod sam se je ozrl na nizkost njeno in ji storil velike reči.

Njej prižgimo tudi danes ta naš novi svetilnik, novo luč, ki naj gori evharističnemu kongresu v spomin. Naj bo prva misel vselej, kadar bomo mimo šli in vanj pogledali, da gori luč v opomin: izpolnjuj postavbo božjo! Sprejemaj žrtve za Boga in bližnjega, kot jo je Marija v templju sprejela, ko ji je Simeon prorokoval, da bo meč bolečin prebadal njeno srce.

Dr. Marko Natlačen (levo) in dr. Miha Krek (desno) govornika na taboru v Komendi 11. avg. 1935.

Novi svetilnik naj gori katoliški zvestobi, naj sveti katoliški doslednosti, naj žari v noč skušnjav kot vodilo k Mariji, izpolnjevalki postave Gospodove in Njenemu božjemu detetu, da bi v našem naraščanju počivalo, da bi bili srečni, kot je bil srečen Simeon.

Kakšna misel je pa še vzpodbudila umetnika, da vam je svetoval, vaše može, da so se odločili in vas, da ste postavili v spomin na letošnje evharistično naše leto svetilnik pred svojo župno cerkev in z njim tako umetniško lepo okrasili vhod v božji hram?

Druge župnije slovenske so se odzvale želji pripravljalnega odbora za evharistični kongres in so v spomin na zbor Rešnjega Telesa postavile evharistične križe po hribih in križpotjih. Misel evharističnega kongresa je tako prevzela vso našo škofijo, da so se evharistični križi postavljali in blagoslavljali z največjimi slovesnostmi ob udeležbi vseh vernikov.

V vaši župniji pa sedaj po tem velikem zboru postavljate spominski svetilnik. Zdržili ste potrebo, da enkrat trajno in lepo uredite prostor pred cerkvijo in s tem okrasite sedež župnije s spominom na blagoslovljeno in milostipolno evharistično leto.

Prav srečna in v cerkvenem in verskem življenju utemeljena je ta misel. Luč pred župno cerkvijo naj nas vabi k Njemu, ki v cekvenem tabernaklju prebiva. Luč prižgana v letu 1935, naj nas spominja, da smo to leto vsi Slovenci na najslovesnejši način v zboru stotisočernih množic, vpricho osebnega zastopnika sv. očeta, prisegli več-

no zvesti biti sv. Rešnjemu Telesu in Cerkvi Kristusovi. Evharistični svetilnik bodi spomin otrokom, materam in vsem stanovom sedanjega in prihodnjih rodov, da je v letu 1935. slovenski narod, ko je bil v strašnih notranjih in zunanjih stiskah, v silnih socialnih in gospodarskih težavah in preganjanjih, vprizoril upor vsemu zlemu in hudobnemu ter se v strnjjenih vrstah slovenske katoliške skupnosti zatekel po pomoč k viru vse dobrote in moči z geslom: Kristus, kralj, Kristus, zmaguj, v hostiji beli nam gospoduj!

Ta vaša nova luč naj bo zunanje vidno znamenje in počastitev presrečnih trenutkov, ko je brezjanska Marija šla po komendskem polju. Tiste trenutke smo zamaknjeni strmeli v podobo priprošnjice in zaščitnice Slovencev. Vsa čustva je prevzela neizrečena sreča, tako popolnega zaupanja in lepe ljubezni, da se povedati to ne da. Cvetlica ne bi mogla tako lepo vzcveteti, pesem ne tako milo zazveneti in sonce ne bi moglo tako svetlo posijati, da

bi se pokazala tista neizrečeno lepa pobožnost, s katero so naši kraji Marijo brezjansko sprejemali in spremljali, ko je romala k proslavi svojega sina. Tisti plamenčki zaupanja v Marijo Pomočnico, ki so takrat zagoreli, naj ne ugasnejo. Ob evharističnem svetilniku naj se vedno na novo vžigajo v naših srcih.

Nova luč v Komendi naj nas vse spominja na tisto blaženo noč, ko so gospodarji in fantje naši kot vitezi Gospodovi, v nepreglednih vrstah s svojimi bakljami v rokah posvetili v temo. Tisti može in fantje naših vasi, trgov in mest, ki so dolga leta preganjanje, zaničevanje in zapostavljanje trpeli. Tisti može in fantje, ki so jih v zapore gonili in z globami kaznovali. Tisti stebri našega življenja, ki so jih za prevratneže in temne, nevarne elemente žigosali. Tisti može in fantje, ki so krivico trpeli, pa so jo prenašali zato, ker so v svesti svoje odgovornosti za red in mir za narod in državo raje dopustili, da je vihar zlobe razlil svojo jezo nad njihovimi glavami, kot da bi s kakršnimkoli ostrejšim nastopom povečali nesrečo.

Takrat — tisto noč smo spoznali, odkod so jemali naši može in fantje ono neizprosno potrpljenje. Takrat nam je postalo jasno, kje je skrit njihov neizčrpen zaklad vztrajnosti. Tisto noč, ko so prižgali baklje in z njimi razsvetlili pota slovenske prestolice ter jih napolnili z molitvijo, so se vsakemu morale odpreti oči in je spoznal, da slovenski narod s takimi možmi in fanti zmaga vsak napad. Slovenska katoliška skupnost s takimi bojevniki je nepremag-

ljiva. Ta vojska je stopala pod vodstvom Boga. Srca in baklje so gorele za Boga. Take duše črpajo v Bogu. Taki može vedo, da vse življenje vodi Bog. Neskončno modri Bog pa bo dodelil vsakemu narodu tisto in tako usodo, kakršne bo narod vreden in kakršna je v božjih načrtih. V Bogu je utemeljena nepremakljiva vztrajnost in zvestoba. V katoliškem prepričanju in verovalju je neizčrpna disciplina, ki je nobena sila iz zavednih src ne prežene. Spominu na tisto čudovito noč, na ta nepozaben nastop slovenskih katoliških mož in fantov naj gori nova luč, vaš evharistični svetilnik.

Predragi! Ponekod po Slovenskem je navada, da mati otroke na predvečer pred praznikom svečnice predse po vrsti posadi, vzame prižgano svečo, z njimi moli in jih blagoslovi tako, da obkroži s prižgano svečo vsakemu posebej glavo, telo, roke in noge in zraven moli, da bi jih Bog varoval vsega hudega in jih vodil po pravi poti. Na koncu napravi vsakemu s prižgano svečo križ pred čelom, usti in prsi.

Pomenljiva je ta navada. Kaže, kako slovenska mati bistro pojmuje pomen luči v našem bogoslužju in čiščenju božjem. Vsi narodi, tudi divjaki in pogani, so od nekdaj

med drugim tudi z ognjem čistili svoja božanstva. V katoliškem bogoslužju pred vsem s prižganimi svečami poveljujemo praznike in sveta opravila. Z lučjo spremlja cerkev svojega vernika od rojstva do groba. Pri krstu gore luči, pri sv. birmi je cerkev slovesno razsvetljena, s prižgano svečo v roki umiramo, sveče nam bodo ob krstu na mrtvaškem odru in potem na grobu zažigali.

Lučke zažgemo o božiču pred jaslicami, Jezusovemu rojstvu v čast, luči nam blagoslavlja sv. Cerkev na svečnico, ogenj o veliki noči, (oltarji za maj, Srce Jezusa) z lučicami in rokah manifestiramo za Boga v procesijah, luči prižigamo jeseni vernim dušam na čast in za spomin. Večna luč gori pred našimi oltarji, ob vsaki sv. maši, pri vsakem sv. opravilu z Najsvetejšim mora goreti več voščenenih sveč. Lahko torej rečemo, da vse naše versko čiščenje in življenje spremlja luč.

Luč je torej prav posebno izbrano sredstvo, s katerim nas sv. Cerkev opozarja na pričujočnost božjo in na čiščenje božje ter nam tudi priporoča, da sami v svojih domovih v isti namen to sredstvo uporabljamo.

Sv. Cerkev nam pravi in mi o sebi radi trdimo, da smo otroci luči. Luč s svojim sijajem in toploto je lepo in primerno opozorilo in podoba duhovnega življenja. Iz sv. pisma vemo, da se je Bog sam pri različnih, posebno odločilnih prilikah, posluževal podobe ognja in luči, da je nazorno pokazal ljudem, kaj hoče, ali, da je s posebno slovesnostjo obdal tisti dogodek. Ta-

kih priložnosti nam več omenja že sv. pisimo stare zaveze. Božično noč, rojstvo Jezusovo označuje nepopisna svetloba, ki je opozorila pastirčke na rojstvo božjega Sina. Luč — zvezda vodnica je pripeljala tri modre. Ko je Jezusa sv. Janez v Jordanu krstil, je nastala čudovita svetloba, v kateri se je prikazal sv. Duh in so se čule besede nebeškega Očeta: Ta je moj ljubi sin. Ko je Jezus iz groba vstal, je nastala svetloba, da so vojaki popadali in zbežali, ko se je kasneje prikazoval apostolom in učencem, mu je obličje v posebnem siju žarelo. Ko se je dvignil v nebo pred očmi svojih apostolov, je odhajal kot bi ga odnašal poseben žar svetlobe, v katero so zapuščeni učenci zamaknjeni strmeli in končno je v obliki ognjenih jezikov poslal svetega Duha.

Zato je pač utemeljeno in po volji božji, da s slovesnim blagoslovljenim ognjem in lučmi tudi sv. Cerkev poveljuje praznike in bogoslužje, in da mi verniki v zasebnem češčenju zažigamo luči in z njihovim žarom podkrepimo in pokažemo naše notranje sveto razpoloženje, molitev, prošnjo in počestjenje. Prav posebno prav in lepo pa je, da ste v spomin največjega zadnjih dogodkov v našem verskem življenju, v spomin evharističnega kongresa, postavili svetilnik, ki naj med meglo dnevnega prahu in nevihtami življenja, obuja spomin, da smo Kristusu Kralju posvečeni, Njemu izročeni, da smo letos sklenili zanj živeti, z Njim trpeti in umirati, da moramo Njemu zvesti ostati in z Njim zmagovati.

Pogled na ta svetilnik naj nas opozarja, da v katoliški skupnosti služimo zmagoviti stvari. Je ta služba bojna služba. Je ta služba večkrat in redno trda, ker nebeško kraljestvo silo trpi. Toda služimo ji veseli, ker imamo besedo vojskovodje: »Jaz sem svet premagal.« On je svet premagal v trpljenju in smrti, a svojo zmago je povečal v vstajenju. Iz sramotnega križa je zrastle vesoljna Cerkev z vsemi svojimi neizčrpnimi vrednotami za zgodovino človeštva. Cerkev, ki je v neprestanem boju, vedno preganjana vselej zmagala. Zmagoval bo tudi naš človek, zmagal bo slovenski narod, če bo vso svojo življenjsko borbo dosledno in neomahljivo vodil skladno z načeli Kristusove vere, v soglasju s Cerkvijo. Zato naj nam nova luč bo poziv k zvestobi našim načelom. Vsako odmikanje od načel je korak v temo. Mi pa hočemo slediti luči načel, kakor nam jih izročila in nas uči Cerkev ter smernic, kakor so nam jih ugotovili vodje slovenskega katoliškega življenja.

Pogled na luč naj nas opozori, da v katoliški skupnosti služimo stvari, ki donaša in rodi srečo. Neskončno srečo iščemo in si jo bomo v katoliškem življenju priborili za naše nadnaravno življenje, srečo vstvarjamo v katoliški skupnosti tudi za to naše bežno dnevno življenje. Če je le naša služba katoliški skupnosti nesebična zaradi Boga in bližnjega, če je le brezpogojno zakoreninjena v nebeškem Vstvaritelju dobrega, bo On sam za uspeh poskrbel.

Katoliško delo mora roditi srečo, ker katoliški nauk vsebuje večno veljaven in pravi socialen nauk. Le veren kristjan, ki ima končni življenjski cilj človekov jasno pred očmi, ki mu done na ušesa besede poslednje sodbe, se more nesebično izčrpati za bližnjega. Le v družbi, ki se zaveda bratstva v Kristusu Bogu, je možna naravna organska skladnost. Le katoličani, ki so udje istega telesa, ki so mladike iste trte, ki se zavedajo iste skupne končne usode, bodo zmagali sebičnost in dobro živeli med seboj. Le če vidim v svojem bližnjem Kristusa samega, bom premagal skušnjavo jeze in maščevalnosti, škodoželjnosti in samopašnosti. Socialni red zahteva samood-

povedi vsakega posameznika, zahteva pravičnega pojmovanja dela in uživanja, trpljenja in svobode lastnine in uporabe. Brez krščanstva teh pojmov nihče nikdar pravilno opredelil in uporabljal ne bo. Zato je zmeda in polom, kadar ljudje brez pravih osnovnih pojmov skušajo vladati narode.

Samó v krščanstvu je patriotizem različna srečnosna krepost. Najzvestejši in najpožrtvovalnejši patriotje so katoliški narodi. Naš patriotizem ni zaničevanje sosedja, ne koncentrirana samopašnost, ki najsvetejša skupna čustva zlorablja za vničevanje svojega brata in zato, da pod plaščem nacionalizma narodno in državno gospodarstvo in kulturo vničuje. Tak nacionalizem je današnje pogansko bolezensko zmalichenje prave ljubezni do domovine. Naš patriotizem je služba narodu in državi za skupno dobro.

Krščanstvo je ustvarilo temelje socialni ureditvi družbe in tem, da je postavilo za ideal ubožstvo in odpoved mesto bogastva, ljubezen do Boga namesto egoizma, požrtvovalno službo skupnosti namesto preziranja bednega brata, s tem, da je postavilo zapoved dela.

Po krščanskem nauku je narodnost duhovna vrednota in kot taka narodova lastnina. Ljudska skupnost jo je pridobila po krvnem sorodstvu, skupnem razvoju in skupni usodi. Narodnost je uspeh dragocelega oblikovanja ljudske duše v zavest skupnosti, ki korenini v človeški naravi. Te duhovne vrednote ne preseže nobena moč, ne razdeli nobena meja in je ne izpremeni postava. Protinaravno delo počne, Božje delo opravlja, kdor se z ljudstvom za narodno misel in njenó rast ubija in trudi.

Krščanstvo se je že ponovno v zgodovini izkazalo kot tista sila, ki more z močjo svojih načel državno oblast obvarovati pred napako despotizma in ohraniti poedincu in socialnim skupinam upravičeno svobodo. Krščanstvo brani namreč božji in naravni zakon življenja, ki morata ostati nedotaknjena in ki v njih morajo črpati svojo avtoriteto vse človeške postavbe, če naj koristno urejujejo življenje. Krščanstvo brani svobodo socialnega in gospodarskega udeleževanja poedincev pred diktaturo marksističnega kolektiva. Ono preprečuje zlorabo svobode v škodo bližnjemu in zatira samopašnost, ki se je rodila iz brezbožnega liberalizma.

Naj vam ta luč gori kot skupen ogenj farne družine! Združili ste danes blagoslov spomenika padlim vojakom v svetovni vojni z blagoslovom svetilnika. Tam na spomeniku so vklesana imena vaših dragih, ki so umrli v izvrševanju ene najstrašnejših dolžnosti, ki morejo človeka zadeti. Padli so v vojni. Lepo in prav je, da smo jim hvaležni in da častimo njih spomin. Toda tudi v miru je vojna. Tudi v miru odhajajo iz vaše fare sinovi in hčere, se bore in umirajo v tujini. Morda nanje nihče več ne misli, pa so naših molitev in pomoči potrebni. Kadar boste šli mimo tega evharističnega svetilnika, pa se spomnite nanje in ko stopite v cerkev, brž poprosite zanje. Naj ta svetilnik bo skupen spomenik in skupna luč vsem tistim, ki iz te fare v pozabljenih grobovih vstajenja čakajo. Pa ne samo mrtvih! Naj bo tale luč znamenje farne skupnosti. Naj gori za vse vas, za vse vaše zadeve, naj prosí za odvrnitev nesreč in nadlog, naj v imenu vse fare Bogu gori in Mater božjo časti. Njen plamenček naj vas opozarja, da je slogo in ljubezen v fari treba za vsako ceno ohraniti in gojiti. Luč naj obnavlja zavest, da je v farni cerkvi žarišče milosti. Tem bližje smo Bogu, tem bogatejše smo deležni Njegovih dobrot, čim tesneje smo navezani na župno skupnost in cerkev. Lučka naj nas vabi k nogam Marijinim, na presveto Srce Jezusovo. Lučka naj nam sveti

k zvestobi, kadar nas morebiti tema nevarnosti ali mikavnost ugodnosti hoče odvesti iz vrst katoliške skupnosti.

Kristus je prišel na svet, da ogenj vrže in hoče, da gori. Naj veselo plapola Kristusov ogenj v naših srcih, da bo svetlo in toplo v naših dušah, veselo, zdravo življenje v naših družinah, ponosno, zvesto in borbeno razpoloženje v slovenskih katoliških vrstah.

Kristusov ogenj naj gori, da bo vzvišena božja ljubezen med stanovi. Saj nam je ljubezen prva in najvišja zapoved, saj je ona prva in najvišja zahteva našega Boga, najvišja in najpopolnejša krepost. Z njo v Bogu počivamo. Z njo Njegovo voljo izpolnjujemo: »Otroci, ne ljubite se le z jezikom in besedo, ampak resnično in v dejanjih.« Na tem nas bodo spoznali, da se ljubimo med seboj in ta ljubezen bo utolažila naša srca. Ta ljubezen je izraz najplemenitejše svobode. Na ladji, ki jo krmarí Bog, ni sužnjev, ne prisilnega dela, sami prostovoljci smo.

Bodimo narod božjih prostovoljcev, vesela vojska, ki nosi ogenj božje ljubezni v svojih delih, pa bomo Slovenci svojemu rodu in vsej skupni jugoslovanski domovini utrlj stopnjo v boljši dan in častnejše mesto v zboru ljudstev in držav!

Z našega razgledišča

MENGES. Zdaj pa imamo iz naše fare spet nekaj novic. V torek 6. avg. smo šli na Brezje, da Mariji vrnemo obisk, katerega je napravila, ko je z Brezij v Ljubljano romala. V začetku smo mislili, da zaradi delavnika ne bo veliko romarjev, toda čimbolj se je oni veseli dan bližal, tem več se jih je oglašalo. V začetku smo mislili, da jih bo komaj za 2 avtobusa, toda kmalu je prišel še 3. in 4. in zadnji dan pred odhodom smo morali dobiti še 5., pa jih je še nekaj zapoznelcev žalostnih odšlo. Vsega skupaj je bilo na Brezjah faranov blizu 300. Iz Trzina, ki so Marijo zase sprejeli, bodo najbrže tudi obisk zase vrnili, ker jim je tudi po železnici bolj priročno. Poleg avtobusov je šlo tudi več voz že prejšnje popoldne, drugi pa zgodaj zjutraj. Z avtobusi smo se odpeljali ob 6. izpred farne cerkve in smo prišli okrog sedmih pod klance pred Brezjami; tam so nas oni, ki so z vozmi prišli, že pozdravili prišli. Uvrstili smo se v procesijo, katero je vodil domači g. župnik v spremstvu še drugih treh duhovnikov iz fare. Med potjo smo molili nekaj rožnega venca in potem, ko smo se bližali cerkvi, smo začeli peti litanije Matere božje. Med petjem Marijinih pesmi in zvonenjem zvonov brezjanskih smo k Materi božji v cerkev prišli. Tam sta bili dve sv. maši; po prvi sv. maši je domači g. župnik nagovoril romarje, svoje farane, in jim pokazal namen našega romanja. Priporočal je, naj molimo pri Mariji za se in za vse farane, ki jih ni na Brezjah, da bi vsi Jezusovi ostali. Med obema sv. mašama so peli domači pevci, med drugo moški zbor. Ljudje so opravili lepo božjo pot, ko so tudi sv. obhajilo prejeli. — Popoldne ob dveh so bile v kapelici litanije z ljudskim petjem, kjer je bilo po sodbi vseh nebeško lepo. Po litanijah so še enkrat svoje prošnje Mariji priporočili,

nato pa z avtobusi odšli proti Kranju. Tam so si ogledali prenovljeno župno cerkev, ki je naši po zgradbi podobna. Vsi veseli so se z nočjo vred vrnili nazaj domov. Želja in sklep je bil: vsako leto skupno farno romanje na Brezje.

Drugo novico pa moramo tudi povedati in pohvaliti naše Ločane. Prenovili so svojo podružno cerkev, ki zdaj vsa lepa in prebeljena pozdravlja s polja. V tej cerkvi prenovljeni so praznovali žegnanje. Dopoldne je bila sv. maša, popoldne pa so letos imeli izredno tudi pete litanije, kjer je pela res vsa cerkev. Kar je največ vredno, je to, da niso nič plesali ob tej slovesnosti, kakor nekje drugje.

Prav je, da se na tem mestu spomnimo umrlega graščaka g. Antona Stareta, ki je v visoki starosti 92 let umrl 3. avgusta. Spomnimo se pa zato, ker je za cerkev veliko dobrega naredil; razumel je besedo Jezusovo: »Dajte in dalo se vam bo, navrhano in potlačeno«.

Tudi pri nas smo se zelo razveselili vzpostavitev Prosv. društva, kar je pričal prve dni po dekretu oba večera lepo razsvetljen in z zastavicami okrašen Društveni dom. Naj bo to veselje začetek navdušenega prosvetnega dela po smernicah Katoliške akcije zasnovanega.

V nedeljo 18. avg. smo imeli popoldne in zvečer filmsko in skioptično predavanje o evharističnem kongresu. Obakrat je bila dvorana polna, ljudje so bili zadovoljni s slikami, ki so jim spet še enkrat pokazale lepoto evh. kongresa, od katerega se s svojimi mislimi ne moremo posloviti; Bog daj, da bi se tudi z življenjem ne!

KOLICEVO. Kar je moralo priti je prišlo. Že dalj časa se je sušljalo in šepetalo na Količevem in okolici, da v Bonačevi tovarni ni vse v redu. Hude pritožbe so se čule zlasti o ravnatelju, Nemcu Wulsch-u, da z delavci, zlasti pa z delavkami ne ravna tako, kot se spodobi za človeka in je človeka vredno. Mera je bila polna 27. avgusta ob 2. popoldne. Delavstvo, poštevilu 230, je prišlo za najhujše orožje, katero ima — pričelo je s štrajkom.

Povod je dalo podjetje g. Bonača. Po krivici je odpustilo delavca Bukovič Franceta, ker je bil z drugimi delavci (44) 11. avgusta na delavskem shodu na Homcu, kjer je bilo govorjenje tudi o razmerah v Bonačevi papirnici na Količevem in so bile izrečene pravične sodbe.

Vsi delavci so se ob izbruhu štrajka organizirali v Krš. jugoslovanski strokovni organizaciji v Ljubljani, ki je poslala takoj svojega zastopnika v osebi g. Petra Lombardo. Delavci so vzeli v svoje varstvo celo tovarno in čuvajo noč in dan, da se ne bi napravila v tovarni kaka škoda. Delavci so vsi edini in mirni, s katerimi drži ne-le vsa okolica, ampak vsi pošteni ljudje od Kamnika do Ljubljane, ki vedo, kaj je delavce gnalo v štrajk.

Dne 22. avgusta je bilo prvo pogajanje med podjetjem in delavci pri srezkem načelniku v Kamniku. Delavci so stavili zahteve: 1. Delavec Bukovič Franc se mora

zopet sprejeti v delo. 2. Ravnatelj Wulsch mora podjetje odpustiti. 3. Inozemski delavci se morajo nadomestiti z domačimi delavci kakor hitro bo mogoče. Skleniti se mora kolektivna pogodba med delavci in podjetjem. 5. G. Bonač mora priznati obstoječo organizacijo delavstva. 6. Podjetje ne sme izvajati nikakih posledic nad delavci zaradi štrajka.

G. Bonač je sprejel vse točke razen prve. Delavci pa tudi ne odnehajo od svoje zahteve in tako traja štrajk dalje. Kdaj in kako bo štrajk končal, bomo poročali prihodnjič.

VRANJA PEČ. Prazničen dan je bil 17. julij za prijazno gorsko vas na Vranji peči. Ta dan je bilo namreč celodnevno čiščenje presv. Rešnjega Telesa.

Verniki so pokazali, da je dobro nanje vplival letošnji evharistični kongres. V obilnem številu so prejeli sv. zakramente ter prihajali počastit Najsvetejše izpostavljeno, razdeljeno po urah peči in molili, otroci in odrasli, čeravno je bil poletni delovni dan. Cerkev je posvečena svetemu Udalriku, s stranskima oltarjema sv. Jožefa in sv. Antona Padovanskega (sezidana v 17. stoletju), ima zelo lepo lego. Zdrav gorski zrak veje. V davnih časih je stal tu grad slavne rodbine Vranjepeške (von Rabensberg, v nekaterih listinah Rabenspergh) v zgodnjem srednjem veku. Kakor se čita v Valvazorju, so se v tistem času videle razvaline mogočnega zidovja, Koprivnik imenovano. Nadalje opisuje, da so imeli gospodje Vranjepeški grad dalj časa v posesti. V l. 1314. ga je posedoval Ulšalk Vranjepeški in za njim njegov sin Eberhard v l. 1262. Tudi njegov brat Henrik je živel pri njem. V l. 1270. ga je posedoval gospod Bertold Vranjepeški, dobrotnik kartuzijanskega samostana v Bistri, kakor se čita v pisanju (listini) vojvode Ulrika Koroškega, ki je l. 1250. dopolnil ustanovitev samostana, kateremu je začetek naredil njegov oče, vojvoda Bernard Koroški. V listini se glasi med drugimi tudi Bertholdus de Rabensperch. Zadnja, katera se najde v listinah, sta dva brata, namreč Friderik in Ulrik Vranjepeški, ki sta bila podpisana kot prič na podarilnem pismu (Donationsbrief) gospodov Gallenberških, Anno 1301 opatici in samostanu v Mekinjah, namreč: Fridericus de Rabensberg Udalricus frater ejusdem de Rabensberg — Friderik in Ulrik Vranjepeški. (Če sta pa ta dva brata grad v resnici v posesti imela, tega Valvazor ni mogel ugotoviti.)

V cerkvi v Mekinjah (nekdanji samostanski cerkvi) je kapela, kjer so naslikani grbi nekdanjih prednic in opatie klarisinj. Med drugimi starimi kranjskimi odličnimi rodbinami je tudi še primeroma dobro ohranjen grb Marjete Vranjepeške (Margareta von Rabensberg (od l. 1344. — 1368.) (7 po številu). Lahko si mislimo, da je štela Vranjepeška rodbina mnogo odličnih članov, vnetih za vero, Boga in cerkev. — Ko hodimo tod okoli, se spominjamo sive preteklosti, ko je še stal grad. Sedaj pa stoluje tu na gričku lepa cerkev in krasen

razgled se nudi po lepi naši slovenski domovini in idiličnih vasicah.

MEKINJE. Ob krasnem vremenu je 23. avgusta 11 tukajšnjih dijakov s svojim župnikom napravilo izlet na Rovo, kjer so se zlasti čudili lepoti in snagi ondotne župne cerkve. — 25. avg. je dijaško društvo »Bistrica« uprizorilo v Društvenem domu Jalenovo dramo »Bratje«. Zal pa je bila udeležba pičila, ker je pač prijetno vreme večinoma vse izvabilo ven v prosto naravo. — Pri tukajšnjem pokopališču je bilo lanske leto temeljito popravljeno obzidje, ki ga obdaja, letos pa je bila pokopališka, okusno izdelana železna ograja trikrat prebarvana. Vpoštevajoč težke gmotne razmere župne cerkve je pleskarski in soboslikarski mojster g. Fr. Podbrežnik iz Kamnika to delo s kar najbolj trpežnimi barvami solidno izvršil za primeroma jako nizko ceno, za kar mu bodi na tem mestu izrečena iskrena zahvala.

SV. TROJICA PRI MORAVČAH. Cerkevni shodi. Vrh Sv. Trojice, čeravno ni posebno visok (530 m), slovi po svojem lepem razgledu. Lepote željno oko more videti in opazovati najrazličnejše vrhove velikih in nizkih gora in obenem občudovati tudi moč Stvarnikovo, ki je dal naši lepi domovini take krasne gore, ki jih hodijo obiskovat in občudovat radi tudi ljudje iz drugih krajev, navajeni domačih lepot. In mnogoštevilne cerkve in cerkvice, posejane po naših gorah in dolinah, se popotniku nasproti prikazujejo in kažejo na veliko vnemo naših ljudi, ki so nekdanj s tolikim trudom in žrtvami pozidali vse te razne lepe in umetniške hiše božje.

Na Mali šmaren se bo vršil tabor za fante iz kamniške in moravške dekanije pri Sv. Trojici. Slovesnost bo v cerkvi in zunaj nje. Slišati bo zamogel vsak udeleženec lepe misli, ki jih bodo razvijali tu razni sloviti možje govorniki.

Sv. Trojica kot podružna cerkev je dovolj prostorna; tudi ima dovolj velike zvonove, ki so sicer jekleni, a lepo uglašeni. — Prideš tu gori najlažje z avtom, in sicer v pičli pol uri. Moravški avto ustavi v moravški fari prvič v Zalogu blizu gostilnice Soklič, odkoder se od vode Rače napotiš navkreber. Iz Doba mimo gradu Krumperka pa dospeš tudi v dobri uri pešhoje lahko do Sv. Trojice. Nad vasjo žeje se lahko okrepiš z dobro studenčno vodo v Viševku. Gostilne tudi vas Vrh nima. Prej je bila ista pri Bleku, kar pa zdaj ni več.

Cerkveno proščenje, žegnanje ali »smn« pravijo okrog Preddvora, bo na kvaterno nedeljo; kakor vsako leto, se pričakuje tudi letos to nedeljo največ obiskovalcev Svete Trojice. Obenem pa bo tudi takrat obletnica blagoslovljenja tukajšnjega vodovoda, za katero napravo se je rajni senator Dr. Valentin Rožič, kot domačin Viševljan, veliko trudil in tudi sam veliko žrtvoval. Umrl je pač prezgodaj, ako pomislimo, kaj bi še vse naredil v korist svojih ožjih rojakov. — Slednjič bodi še omenjeno, da bo zadnje (Mihaelovo) nedeljo tudi celodnev-

no češčenje sv. Rešnjega Telesa pri Sv. Trojici, katero je zaradi evharističnih slavnosti v Ljubljani, v nedeljo 30. junija, odpadlo. Pobožnost te nedelje bo počastil s svojim prihodom tudi gospod stolni kanonik Ivan Sušnik, ki bo pridigoval in imel slovesno sv. mašo ta dan ob 10. uri. Pridite!

ČESNJICE. 28. jul. je v naši župniji umrl Sušnik Franc, po domače stari Rahne iz Malega Rakitovca. Mož zasluži, da ga omenimo tudi v Našem listu. Bil je vseskozi zgleden kristjan in za cerkev radodarnih rok. Sam je napravil lepe bronaste svečnike za oltar Jezusovega Srca v župni cerkvi. Bil je mož-trpin, kakršnih je malo. Že pred 28 leti se mu je bila napravila na licu mala ranica, ki se je razvila v raka in mu stalno razjedal obraz, tako da je imel naposled polovico obraza uničenega noter do kosti z enim očesom vred. Zadnje čase je zelo trpel, a je prenašal svojo bolezen vdano v božjo voljo.

ZLATO POLJE. Iz naše župnije se je udeležilo evharističnega kongresa okoli 40 oseb. Potovali so v Ljubljano večinoma z vozovi, nekateri pa s kolesi. Moški in mladeniči so bili tudi pri nočni procesiji in polnočni službi božji in nekaj otrok je prejelo sv. obhajilo.

Po svečanosti 30. junija so se polni zadovoljstva vrnili srečno domov in pripovedovali, kako je bilo lepo. Bog daj, da spomin na to evharistično slavje ostane v duši udeležencev trajen in prinese obilen sad v naših dušah. Postavljen je tudi v vasi Brezovica evharistični križ, kateri je bil v nedeljo pred kongresom slovesno z nagovorom blagoslovljen.

† OGRİČ DOMINIK

Smrt Ogrič Dominika. Dominika ne bo več na fantovski sestanek v Grobljah, katera imamo vsako drugo nedeljo v mesecu. Tako se je izvila tožba iz fantovskih vrst, ko smo 20. avgusta t. l. spremljali k pogrebu k Sv. Križu Ogrič Dominika, ki je umrl v bolnici v Ljubljani.

Ogrič Dominik, rojen v župniji Idrija leta 1912. se je preselil leta 1914. s svojo materjo iz rojstnega kraja v bližino Ljubljane. Ker niso imeli svojega stanovanja, so se selili večkrat in v razne kraje. Tako je prišla pred štirimi leti družina z Dominikom v Podrečje pri Dobu. Preživljali so se z delom. Tako je dobil zadnji čas pokojni Dominik delo na Staretovi žagi v Preserju.

Ogrič Dominik je bil telesno postaven fant, duševno pa jako razborit. Naročen na različne časopise, je pridno zasledoval tok javnega življenja, zlasti socialnega gibanja. S kakim zanimanjem je sledil delu KA v Dobu, vedo povedati njegovi tovariši, ki so vsaki ponedeljek z njim vred preresetavali tozadevno vprašanje pod vodstvom g. župnika. Na mesečnih sestankih v Grobljah je bil najbrž prav vselej. In s kakim zanimanjem jim je sledil! In kar je bilo prav značilno za Dominika, posegal v razpravo in iskal vedno novih potov. Nedelje in praznike je porabil v vzgojevanje samega sebe, da je poslušal besedo božjo,

SESTANEK KATOLIŠKE AKCIJE

Zadnjega sestanka KA (11. avg.) se je udeležilo običajno število fantov. Manjkali so edino Komenčani, ki so imeli ta dan veliko posla doma s pripravami za slovesnost blagoslovitve evharističnega svetilnika in spomenika podlim vojakom. Na sestanku je govoril sedanji minister g. dr. Miha Krek o Cerkvi. Po posebno lepem govoru je sledil razgovor, pri katerem je gospod govornik pojasnil razliko med organizacijo Katoliške akcije in prosvetnimi društvi, ki bodo z jesenjo pričela z delovanjem. Prosvetna društva bodo gojila krščansko prosveto, dočim bo Katoliška akcija vzgajala

zlasti elito v izrazite katoliške krščanske značaje. Omenil je, da se bliža delo za sestavo pravil Katoliške akcije h koncu, da pa je od škofa odvisno, kdaj bodo potrjena in v kakšni obliki bodo pravila potrjena. Tudi bo treba soglasja z lavantinskim škofom.

PRIHODNJI SESTANEK 15. SEPT.!

Prihodnji sestanek se bo vršil v nedeljo, dne 15. septembra v društveni dvorani v Grobljah. Začetek ob 7 (takoj po službi božji, ki se prične ob 6). Dostop samo s pravilno izpolnjenimi izkaznicami!

SLOVSTVO

Letošnjo jesen in zimo bomo obnavljali pri naših mesečnih sestankih v Grobljah katoliški nauk o Cerkvi. Isto snov boste še podrobneje obdelovali pri tedenskih sestankih v posameznih župnijah.

Priporočamo, da si po možnosti oskrbite katero izmed sledečih knjig:

1. Dr. M. Opeka: Mesto na gori, 14 govorov o Cerkvi.
2. Dr. I. Svetina: Resnice kat. vere. (O Cerkvi str. 88—156.)
3. Dr. A. B. Jeglič: V boj za temelje kršč. vere (str. 56—117).
4. J. M. Seigerschmied: Pamet in vera, I. zv. (str. 45—84).
5. Dr. A. Medved: Zgodovina katoliške Cerkve za VIII. g. r.
6. Naša pot, knjižnica KA za mladino, I., II. in III. zv.

Ako potrebujete

DOBRE PEČI in štedilnike

oglasite se

pri **Franc Kosmaču**
v **VELIKEM MENGŠU**

(cesta na Moste)

Dobite najboljše in najcenejše peči, izdelane od domačih družinskih članov - strokovnjakov, zato brez konkurence v delu in cen. Proti jamstvu tudi na odplačila.

Sveža jajca

Društveni dom, Groblje.
Ravno tam lahko daste kopuniti

petelinčke. (Na željo tudi na domu)

ŠTEDILNIK, rabljen, v dobrem stanju, na prodaj. Društveni dom, Groblje, p. Domžale.

Načelnost! Disciplinarnost! Borbenost!

Takole je zapisal nemški učenjak Muckermann po »Slovincu« tudi za naše razmere: »Ljubimkamo v svoji raztresenosti z desnico in levico, pridno pobiramo paberke iz drugih pokretov ter jih hočemo vsiliti v okvirje našega prepričanja. Da bi se ne zamerili, včasih tudi pritaženo zaploskamo.« »Ne gre, da bi se klanjali vsakemu, če nam pride ponujati svoje blago, zavito v medel ovoj krščanstva; ne gre, če se topimo v hvaležnosti, ako nam razni »sodobni« pokreti, ki so osnovno proti našemu svetovnemu nazoru, omamno šepečejo na uho, da so »tudi krščanski«. Tako se obnašajo slabhi, ki nimajo več svojega prepričanja. Katolicizem ni deljiv, daje in sprejema se kot celota, kot hrana, a ne v kosih kot specijsko blago!« »Naloga naših voditeljev postaja s tem jasna. Ustvariti morajo med svojimi ljudmi jasne pojme in čiste linije, ki kompromisov ne dovoljujejo!«

Dolžnost katoliške akcije je med drugim zlasti tudi, da uvede v naše vrste smisel za disciplino. Discipliniranost in načelnost sta v mnogem med seboj povezani. Še tako načelna organizacija je zapisana smrti, ako so v njenem vodstvu nedisciplinirani ljudje. Le v disciplinirani skupnosti bomo utrli pot pravim načelom! Katoliška akcija naj skrbi, da ne pride v naših organizacijah nihče na vodilno mesto, ako ne daje jamstva za železno disciplino.

Več odločnosti! Več borbenosti! — Za visoke cilje je potrebna navadno borba. Taki visoki cilji so nam dani v okrožnicah papeža Pija XI. o vzgoji mladine in o socialnem vprašanju. Dosegli jih bomo z discipliniranimi in borbenimi organizacijami. Katoliška akcija je izrazita borbeno organizacija, pod vodstvom papeža in škofa. Pravemu krščanstvu je borbenost za visoke cilje prirojena. Zato nikar ne hodimo na stranpota iz bojazni, da bi se na ravni liniji morali boriti. Izgovor s »taktiko« je velikokrat samo izraz strahu pred borbo.

prejemal sv. zakramente ter prebiral knjige in časopise. Zavedal se je, da je Bog nedelje in praznike postavil v ta namen, da storiimo več za svojo dušo.

Ogrič Dominik je oboleva na vnetju slepega črevesa v soboto 17. avgusta. Poklicali so takoj ponoči Dr. Hočevarja iz Domžal, toda prišel je šele v nedeljo ter odredil prevoz v bolnico, kjer je vsled zamujene operacije umrl bogu vdano. Bog mu daj večni pokoj, mi pa njegov svetel vzgled posnemajmo!

Zveza fantovskih odsekov

Z vzpostavitev Prosvetne zveze je nanovo oživiljena tudi Zveza fantovskih odsekov, ki je po razpustu bivše fantovske organizacije prevzela prosvetno in vzgojno delo med našimi fanti.

Zveza fantovskih odsekov ima za svoje delo preskušena načela in bogata izkustva. Tako za vodstvo članov, kot mladcev. Prav zato je vodstvo Prosvetne zveze na širši enketi, kjer se je razpravljalo o tem vprašanju, sklenilo, da se naprosi zadnji odbor Zveze fantovskih odsekov, da delo v fantovskih odsekih nadaljuje, ga razširi in poglobi.

Zveza fantovskih odsekov se je dane naloge takoj lotila. Podrobna navodila za bodočo delovno dobo bodo izšla v fantovskem glasilu KRES, organizacijska navodila pa v DOPISIH, ki jih bo Zveza zopet oživila. Prav pa je, da tudi NAŠ LIST prinese vsaj okvirni delovni program Zveze, da se na delo pravočasno pripravimo.

Kot vzgojna tvarina se bodo v letošnji sezoni obravnavale resolucije permanentnega odbora za evharistične kongrese. To je zadnja svečana in avtoritativna izjava jugoslovanskega episkopata in drugih vodij katoličanov v Jugoslaviji, zato je potrebno, da se slovenski fantje podrobno pouče o njej in skušajo vsebino resolucij prenesti v življenje.

V današnji mlahavi in breznačelni dobi ni važnejšega poglavja in večje potrebe v našem prosvetnem študiju kot je vprašanje o načelih. Za ta

študij imamo prav novo knjigo, krasno delo Aleša Ušeničnika KNJIGA O NAČELIH. Po tej knjigi bomo usmerili svoj prosvetni študij v prihodnji sezoni.

V sportu ne smemo zaostajati za drugimi mladinskimi organizacijami in klubi. Za letos smo določili splošno gimnastiko kot pripravo za smučanje kot tvarino, ki ji bomo posvetili posebno pozornost. Podrobna navodila in vaje bodo v DOPISIH pravočasno objavljena.

Udomačena je navada, da smo pri fantovskih sestankih peli. Za prvi čas je Zveza določila, da se bodo fantje vadili v petju pesmi POVSOD BOGA (po novem, pravilnem napevu), HEJ SLOVENCÍ ter v eni NARODNI, ki si jo fantje sami izberejo.

Ker je skoro tri leta bila Zveza fantovskih odsekov prisiljena počivati, bo nujno potrebnih nekaj tečajev. V oktobru, najpozneje pa v novembru, bo potreben splošen tečaj za vodje fantovskih odsekov in poseben za vodje mladcev.

Seveda, na tekme ne bomo pozabili. Zveza bo izvedla koncem zime prosvetne tekme, spomladi pa športne tekme. Tekmovanje bodri in podžiga k delu.

Naša naloga je torej, da takoj oživimo vse fantovske odseke in jih prijavimo Zvezi fantovskih odsekov (Ljubljana, Miklošičeva 7). Zveza bo potem vse nadaljnje ukrenila, da bomo lahko takoj pričeli z delom po odsekih in okrožjih.

Noni in Mani v gorah

Mladostni doživljaji z Islandije. — Spisal
Jón Svansson S. J. (Dalje.)

»Kaj je neki to, Mani?« vprašam. Mani dobro pogleda, nato pa zakliče: »Mislim, da so — ovce!«

»Ovce...! Toda ne...! To bi bilo sploh najlepše, kar bi se nama moglo zdaj pripetiti! Skoro ne morem verjeti, Mani, da bi bile ovce!«

Mani me začudeno pogleda.

»Kaj pa nama more pomagati! Ali ne uvidiš? Če bi le eno ali dve molzni ovci mogla ujeti, saj bi si potem lahko mleka preskrbela kolikor bi hotela...«

»O, saj res...! O, to bi bilo krasno, če bi mogla to doseči! Toda, ali meniš, Noni, da imajo te ovce mleka, zdaj?«

»Mislim, da prav gotovo.«

Maniju so se oči iskrile od veselja in tudi jaz sem čutil, kako se mi moči vračajo že ob samem upanju na krepično pijačo.

»Kako pa naj narediva, da ujameva ovce?« vpraša Mani. »Saj teko mnogo hitreje ko midva.«

»Res, to bo zelo težko. Vendar mislim, da se nama posreči ujeti vsaj eno od njih.«

»O ko bi le mogla!«

»Malo postojva in premisliva stvar.«

Sedeva na bohotni islandski mah in se posvetujeva.

»Prvo, kar morava narediti,« rečem jaz, »je, da Fidela dobro brzda. Pri naju mora ostati in biti miren, da ne splaši ovac s skakanjem in lajanjem.«

»Fidel!« pokličem in zvesti psiček priteče brž k meni.

Privlečem motvoz iz žepa in mu ga privežem za vrat.

»Zdaj bo gotovo najbolje,« pravim bratu, »da ti vzameš psa in dobro paziš nanj. — Jaz bom imel dovolj opraviti z ovcami. Gotovo bom moral zelo tekati.«

Maniju je bilo takoj prav, da obdrži Fidela pri sebi. Zato mu zavežem prosti konec motvoza za zapestje, iz strahu, da bi se utegnil pes v svoji silni gorečnosti utrgati.

»Zdaj morava gledati, da se čredi ovac previdno približava, in skrbeti, da jih bova imela med nama in skalno steno.«

Dvigneva se in greva naprej proti jugu, dokler ni bila pasoča se čreda med nama in steno. Potem greva naravnost in zelo previdno proti njim. Večkrat sva morala Fidela miriti in mu zabičevati, naj nič ne laja. Tako silno ga je mikalo lajati. A ker je bil pokoren in izvrstno naučen lovski pes, je kmalu razumel, da zdaj ne sme dati duška svojim čuvstvom. In tako je končno tudi storil, da sva

BOJ JETIKI

(Konec.)

I. Začetni znaki začetne jetike so:

1. Stalno povišanje telesne toplote v poldanskih in večernih urah. (37° in več!)
2. Pomanjkanje teka do jedi, brez bolečin v želodcu, zato stalno in počasno hujšanje.
3. Kašelj z izmečkom ali brez njega (suh kašelj).
4. Proti večeru utrujenost.
5. Lahek glavobol.
6. Jutranji znoj v postelji.
7. Morebitno zbadanje v prsih ali plečih.
8. Težko dihanje pri hoji navkreber.
9. Močna občutljivost proti mrazu, zato hitri in pogosti prehlad.
10. Spreletava te mraz, nato čutiš vročino.

II. Sredstva, da se ubranimo jetike so:

1. Snaga, dober zrak, solnce, tečna hrana, suho stanovanje, počitek.
2. Ne dovoli nikomur poljubovati otrok!
3. Ne pusti otrok v bližino jetičnega človeka!
4. Umivaj si roke pred jedjo!
5. Porabi svoj prosti čas za bivanje in gibanje na prostem, v čistem zraku in na solncu!

6. V spalnici imej vedno (tudi pozimi) odprta okna!

7. Telovadi in goji sport, turistiko, itd.!

8. Privošči si dovolj hrane, posebno mleka, mlečnih jedi, jajc, slanine in kruha!

9. Počivaj vsaj 8 ur dnevno (otroci 12 ur)!

10. Vzdrži se alkohola in nikotina!

III. Kako moraš ravnati v bolezni?

1. Ako opaziš znake naštetih v I. poglavju, pojdi takoj k zdravniku ali v dispanzer.

2. Ravnaj se točno po zdravnikovih navodilih.

3. Če si bolan, varuj se solnca!

4. Imej svojo posebno sobo ali vsaj posteljo, perilo, jedilno orodje!

5. Pljuvaj le v žepni pljuvalnik, ozir, v pljuvalnik z lizolovo vodo (5 žlic lizola na 1 l vode)!

6. Če kašljaš drži robec ali levo roko pred usta!

7. Leži podnevi vsaj 6 ur, če mogoče na prostem!

8. Meri temperaturo zjutraj, opoldne, in zvečer!

9. Perilo naj se dobro prekuha.

10. Zavedaj se povsod, da si bolnik!

Krajevna protituberkulozna liga
v Kamniku

bila docela zadovoljna. Zadovoljil se je s tem, da je zdaj pa zdaj pritajeno žalostno bevsknil. In še te glasove je nazadnje skoro popolnoma zadržal. Medtem sva se bližala ovcam bolj in bolj. Zdelo se je, da naju še niso opazile. — Ali pa so morda tako krotke, da se sploh niso menile za najin prihod?

Ko se jim nazadnje približava na kakih 100 korakov, pogledajo kvišku... Takoj obstaneva. Vélike, močne živali naju nekaj časa gledajo brez strahu nato. Nato se začnejo pasti.

»Kako krotke so!« pripomnim jaz. »Najbrž so iz kake kmetije tu v okoli. Zdi se mi, da so vse molzne.«

V. Čadež:

Svetoletno romanje

(Nadaljevanje)

Spraševali smo ga, kje bi bil grob našega misijonarja dr. Ign. Knobleharja, a mu je bilo to ime docela neznan; radi bi bili šli pomoliti na grob našega »Abuna Solimana«, a žal sem šele doma doznal, da se nahajajo njegovi telesni ostanki v avgušinski cerkvi.

Za tujca, vajenega lepih cest in snage večjih mest, je neapeljska umazanija nekaj nezasišane. Tudi nas je to močno odbijalo; čim dalj smo hodili po teh cestah in ulicah, tembolj je dozoreval v nas sklep: v Neapelj nikdar več! Res ima krasno lego ob morju in je po številu prebivalstva eno prvih mest v Italiji, ampak, ko gledaš to ljudstvo in nesnago po mestu, si zaželiš ven iz tega prahu in smradu na svež zrak. Je pač tako; čim dalj od Rima proti jugu, tem večja zanemarjenost.

Sicer pa namen našega pohoda v Neapelj ni bil, da bi mogli biti kdaj na podlagi lastnega opazovanja trubadurji neapeljske romantike; merili smo nekaj višje, namreč na Vezuv: tega smo hoteli naskočiti za vsako ceno. Najhitreje se pride gori s Cook-ovo železnico, ki te od vzhodja potegne skoro do vrha v eni uri. Ker smo morali s časom štediti, smo tudi mi segli po tem prometnem sredstvu. Dobe se sicer tudi vozniki, ki vozijo gori, a kaj, ko se je tako težko zanesti na te ljudi. Lahko ti sredi vožnje obstane in zahteva še enkrat višjo ceno, kot si se ž njim pogodil; če se ne udaš, te pa pusti na cedilu. Odločili smo se pa za večerno vožnjo, ker se delovanje ognjenika ponoči veliko bolje vidi kot podnevi. Paziti pa je treba, katere dni v tednu vozi železnica zvečer, ker so le nekateri dnevi v to določeni. Že, ko smo se vozili v bližini Neaplja, smo zvedavo pogledovali na Vezuv, iz katerega se je ves čas kadilo, družega razun dima pa nismo videli. Pravi užitek pa imaš le, če ga gledaš od blizu, ker žrelo, iz katerega bljuva, je obdano krog in krog od visokih sten, tako, da se iz nižave sploh ne vidi. Večer 29. avg. smo torej določili za obisk Vezuva.

Popoldne smo sedli v tramvaj, da bi se pred odhodom na Vezuv še kopali v morju.

Ko sem videl, da je voz že skoro poln, sem ob vstopu rekel: »Sedajle pa pazimo na žepe!« Po vsem, kar sem vedel in skušal, kaj prida nisem pričakoval. Sicer sem ves čas potovanja gledal na to, da v notranjem žepu površnika nisem imel kake večje svote denarja, ker sem računal s tem, da bi znal kdo ta denar smatrati kot dispozicijski fond za ljudi, ki ne ločijo med mojim in tvojim. Ko sem plačal vozovnico, se je vstopil nasproti meni mlad človek. Snel je slamnik z glave in ga obrnil proti meni in polagoma dal pod mojo brado; ker sva si stala trdo nasproti, mu je bilo to dovolj lahko mogoče. Mene pa je pri tem obšla temna slutnja: kaj pa, če bi bila to uvertura v kako manipulacijo, prepovedano po § 7 božjih zapovedi? Torej pozor! In res, začutil sem kmalu njegovo roko, da je segala, kamor ni spadala. Domislil sem se tistega, ki je rekel onemu, ki je hotel njega goljufati, dvounno: »Če misliš, da sem jaz tisti osel, ki ga boš osleparil, si na pravega naletel.« Še živeje pa mi je stopil pred oči prizor na neapeljskem kolodvoru, ki je bil opisan l. 1925. v »Slovincu« ob priliki, ko so to leto nekateri slovenski rimski romarji šli na Vezuv, ko je hotel nekdo enega teh romarjev okraati, pa mu je ta s čvrsto zaušnico na mah vzel veselje do takega »delovanja«. Segel je pa moj vis-avis v smeri nele proti denarju, ampak tudi proti uri — šafhauznerci. Tedaj sem si mislil: da bi ti tako poceni prišel do župne ure, katera meni bolj točno kaže čas, kakor tebi tvoja vest pota pravičnosti, ne boš! To bi bil z veseljem naredil po vzorcu, kakor ga je omenjeni »Slovenec« opisal, pa bal sem se enega: stvar se mi ni zdela tako očitna in nič čudnega bi ne bilo: če bi jo jaz izpeljal po onem vzorcu, bi mi ta lahko naprtil vlogo, katero je on igral po receptu: »primite tatu!« Tako sem smatral za najmodrejše, da sem se v gneči nekoliko odmaknil, kolikor sem pač mogel in tuja roka se je previdno odmaknila. Kmalu na to je ta človek izstopil, brez dvoma z jezo v srcu, da ni mogel udeleževati svojih komunističnih nazorov. Da je ubral napravo metodo za pospeševanje tujskega prometa, na to sirota kajpada ni mislil. Ko sem po njegovem izstopu nekega gospoda, poleg mene sedečega, vpraševal, kje bi bilo najbližje morskopolnišče, me je ta najprej vprašal, če imam še denarnico; je torej tudi on opazoval ponesrečeni poskus rokomahtarja.

Svetla stran te vožnje je bila pa tale. Opazil sem na tramvajskem vozu napis: La bestemmia lede la fede e la civiltà. Combattetela! (Bogokletstvo žali vero in oliko. Borite se zoper to!) Napisa sem se tembolj razveselil, ker je bilo to v Neaplju. V zadnjem času je sploh na Laškem zelo razširjen boj proti preklinjevanju, zlasti proti bogokletstvu; Italijani sami se sramujejo ostudnih laških kletvin, pri nas pa nekateri ne vedo boljšega, kot uvažati to blago, katerega se njega lastna domovina sramuje. Če že koga ne ovira ozir na vero, naj ga spametuje vsaj ozir na oliko.

Rabite obleke ali plašč? ≈

≈ Pred nakupom si neobvezno oglejte mojo zalogo „Tivar“ oblek in raznih moških, ženskih in otroških plaščev. Priporočam zlasti **nepremočljive „Hubertus“ plašče**, kakor tudi vsakovrstno perilo, kravate, nogavice in klobuke, za gospode, dame in otroke. ≈≈≈≈≈

Franjo Flerin klobučarstvo in zaloga „Tivar“ oblek ≈ Domžale ≈

TAPETNIŠKE, LIČARSKÉ IN SEDLARSKE IZDELKE

DOBITE NAJCENEJE PRI

MARTIN MALI, Domžale

ZIMNICE, PERESNICE, ZOFÉ

Dobro, ceneno in lepo

boste oblečeni, ako kupite blago za Vašo novo obleko ali plašč v trgovini

Jos. Senica, Domžale

Podružnici: **Moste pri Komendli Stranje**

CILKA ZAJC — strojno pletenje, Groblje, Društveni dom — Pocenji poluverji, nogavice, šali rokavice i. t. d.